

[Indenrigs- og boligministeren.]

dag lagt mærke til, at der var almindelig enighed om, at den lettere adgang til lån, der vil kunne blive, hvis formålet med det ærede medlems forslag opnås, også har sin revers. Der er jo ingen tvivl om, at en finansieringsordning, som stimulerer de høje priser på landbrugsejendomme, eller som kan give anledning til tvivl om, hvorvidt der af realkrediten er taget tilstrækkelige sikkerhedsmæssige hensyn, vil kunne få højst ubehagelige følger. Selvom det nu ligger mellem 15 og 20 år tilbage i tiden, vil næppe nogen politiker af vort slægtled og formentlig heller ikke den næste kunne glemme, hvilke vanskeligheder den stærke gældssætning i sin tid førte det danske landbrug ud i, da konjunkturerne ikke kunne svare til de forventninger, man havde, da gælden blev stiftet. Det er imidlertid 20 år siden, realkreditproblemet sidst har været taget op på bred basis, og de erfaringer, der er indhøstet siden da, taler for, at man nu igen gør et forsøg på at kortlægge det.

Jeg skal ikke gå ind på de enkeltheder, det ærede medlem fremdrog, og som i særlig grad vedrørte de synspunkter, realkrediten for sit vedkommende anlægger på den panteretstilling, som visse lovmæssige gældsstiftelser efterhånden har tilvejebragt. Jeg skal blot gøre opmærksom på, at der her ligger et problem, som det vil være naturligt nærmere at overveje under en kommissionsbehandling. Jeg kan i og for sig slutte med at sige, at jeg principielt er enig i det ønskelige i nu at få sagen underkastet en kommissionsbehandling.

Hvad angår spørgsmålet om muligheden for gennem en fondsdannelse at skabe grundlaget for renteydelser som noget bevægeligt efter de skiftende konjunkturer — og det er jo et af det ærede medlems yndlingspunkter i denne sag —, må jeg måske have lov at tilstå, at personlig har jeg mine tvivl om, hvorvidt det er muligt at skabe fonds, som vil være i stand til at understøtte begrebet konjunkturbestemt rente i virkeligheden. Jeg har altså mine tvivl om dette, men min personlige tvivl

skal naturligvis ikke være til hinder for, at sagen virkelig undersøges.

Jeg lagde mærke til, at det ærede medlem mente, at en beslutning om øget adgang til konjunkturbestemt rente for låntagerne ikke ville føre til en tilsvarende stilling for långiverne. Jeg kan udmærket vel være enig med det ærede medlem i, at det sikkert også ville volde adskillige vanskeligheder, som det i alt fald i dag er svært at se løsningen på, men jeg tror alligevel, det ville være lettere at vinde sparernes interesse for en konjunkturbestemt rente, end det ville være i det lange løb at fastholde landbrugernes interesse for at låne under vilkår af konjunkturbestemt rente. Man må ikke glemme, at det, vi har set hidtil af konjunkturbestemt rente, ikke har været alt for løfterigt eller har frembudt tegn på, at der var succes i den tanke. Der har været en stærk tendens til at få afløst de konjunkturbestemte renteforhold med mere fast rente.

Jeg kan altså tilsige forslagsstillerne, at regeringen gerne modtager tingets opfordring til at underkaste landbrugets finansieringsforhold en undersøgelse. Det er min tanke, hvis jeg iøvrigt kan opnå tilslutning dertil, at imødekomme ønsket ved at nedsætte en mindre kommission med repræsentation for realkreditinstitutionerne, for landbrugets organisationer, for landbrugsministeriet og for indenrigs- og boligministeriet. Jeg mener, det fornuftigste ville være, at en sådan kommission af eksperter på de forskellige områder kortlægger hele problemet for os, inden rigsdagen og de politiske partier kommer til at tage stilling til fremtidens veje på dette område. Det er mit håb, at denne tanke vil kunne opnå også forslagsstillerens tilslutning.

Med disse bemærkninger skal jeg iøvrigt henvise til, at jeg er villig til at forhandle om sagen.

Ordføreren for forslagsstillerne (Aage Fogh): Jeg vil gerne takke den højtærede indenrigs- og boligminister for hans relative velvilje overfor forslaget. Der er mange tvivlsspørgsmål, og jeg skal ikke indlede nogen diskussion nu. Jeg er meget tilfreds